

OD REDAKCJI

Drodzy Czytelnicy,

Na wstępie z wielką przykrością informujemy, że zmarła Pani Docent Eugenia Kwiatkowska – emerytowana psychiatra, przez wiele lat współpracująca z Redakcją Psychiatrii Polskiej jako tłumacz języka rosyjskiego.

Tegoroczną Psychiatrię Polską otwiera numer poświęcony kilku istotnym zagadnieniom. Skupiliśmy się na epidemiologii zaburzeń psychicznych oraz kwestionariuszach badających różne aspekty życia psychicznego czy pozwalających na właściwą diagnozę schorzenia. Wydaje się czymś bardzo istotnym, aby zarówno w badaniach naukowych, jak i w praktyce klinicznej stosować sprawdzone i walidowane skale kliniczne czy ustrukturalizowane wywiady jak np. SCID-I. Pozwala to uniknąć wielu pomyłek diagnostycznych i zarazem czyni badania naukowe bardziej precyzyjnymi. Przykładem dość powszechnego błędu jest zbyt częste rozpoznawanie depresji u chorych z zespołem stresu pourazowego, na co zwracali uwagę m.in Bossini i wsp. [1]. W bieżącym numerze chcielibyśmy zwrócić uwagę Czytelników na tekst poświęcony właśnie diagnozie PTSD.

W naszej praktyce lekarskiej coraz częściej spotykamy pacjentów uzależnionych i nadużywających różnych leków. Problem może dotyczyć nie tylko typowych, dobrze znanych substancji psychoaktywnych typu benzodwuzepiny, opiaty czy barbiturany, ale i leków, o których rzadko myślimy w kategoriach zagrożenia niewłaściwym i nadmiernym używaniem. Taką substancją może być na przykład fenzelzyna [2], tianeptyna [3] czy opisywana w bieżącym numerze kwetiapina.

Kolejnym tematem niniejszego zeszytu jest psychoterapia. Zachęcamy do zapoznania się z artykułem na temat oceny jej skuteczności. Równocześnie warto pamiętać, iż efektywność intensywnych programów leczenia nerwic i zaburzeń osobowości może być w większym stopniu związana z charakterystyką zespołu terapeutycznego niż ze stosowanymi metodami [4]. Jednym z istotnych wskazań do stosowania psychoterapii są zaburzenia psychiczne u kobiet w ciąży. Okres oczekiwania na dziecko jest często związany z przeżywaniem stanów depresji, lęku czy z ryzykiem nawrotu zaburzeń dwubiegunowych [5-8]. W tym szczególnym okresie życia kobiety lekarz zobowiązany jest do szczególnie rozważnego podejmowania decyzji terapeutycznych i kierowania się dobrem zarówno matki, jak i jej dziecka. Istnieją liczne ograniczenia związane ze stosowaniem leków [9-10]. W wielu przypadkach to właśnie psychoterapia jest metodą leczenia z wyboru. Zagadnieniu temu został poświęcony artykuł Müldnera-Nieckowskiego i wsp., do zapoznania się z którym zachęcam wszystkich psychiatrów opiekujących się kobietami w wieku rozrodczym.

Przypominamy, iż ze względu na dużą ilość dobrych prac napływających do Redakcji, a zatem niestety długi czas oczekiwania na wydrukowanie tekstu, została uruchomiona, na odrębnych zasadach, możliwość publikacji przyjętego przez Redakcję artykułu jako *Online First (e-pub ahead of print)*. Równocześnie informujemy, że obecnie każdy artykuł będzie posiadał unikalny numer doi. Ma to w przyszłości (mamy nadzieję, że niedalekiej) umożliwić szybki dostęp do pełnych tekstów, również w języku angielskim, bezpośrednio z bazy PubMed. Już teraz, począwszy od nr 5/2014 baza SCOPUS daje taki dostęp do naszych pełnych tekstów (link: *view at publisher*), od kilkunastu zeszytów także baza DOAJ oraz – od lat – Index Copernicus. Liczymy, że te nasze starania w przyszłości zwiększą szansę zapoznania się zagranicznych uczonych z pracami polskich psychiatrów i zaowocują większą ilością cytowań.

Dominika Dudek – Redaktor Naczelny
Jerzy Sobański
Katarzyna Klasa

1. Bossini L, Casolaro I, Caterini C, Koukouna D, Fortini V, Cecchini F i wsp. Błędy popełniane w diagnostyce zaburzenia stresowego pourazowego – problem nakładania się objawów tego zaburzenia i depresji. *Psychiatr. Pol.* 2013; 47(6): 1051–1063.
2. Antosik-Wójcińska AZ, Bzinkowska D, Chojnacka M, Święcicki Ł, Torbiński J. „Uzależnienie” od fenzelzyny – opis przypadku. *Psychiatr. Pol.* 2013; 47(1): 127–134.
3. Dopierała E, Ferensztajn E, Rybakowski J. Uzależnienie od tianeptyny: opis przypadku i przegląd piśmiennictwa Farmakoterapia w psychiatrii i neurologii. 2014; 1: 37–42.
4. Styła R. Różnice w zakresie skuteczności intensywnych programów leczenia zaburzeń osobowości i nerwic. Czy warto monitorować efektywność zespołu terapeutycznego *Psychiatr. Pol.* 2014; 48(1): 151–171.
5. Jaeschke R, Dudek D. Zaburzenia psychiczne u kobiet w wieku rozrodczym. Depresja poporodowa. W: Dudek D, Rymaszewska J. red. *Psychiatria na obcasach*. Warszawa: Medical Education Sp. z o.o.; 2014. s. 79-194.
6. Podolska MZ, Majkowicz M, Bidzan M, Kozłowska U, Smutek J, Podolski J. Ja realne i ja idealne u kobiet ciężarnych i położnic z objawami depresji okołoporodowej. *Psychiatr. Pol.* 2013, 47 (1), 41-52.
7. Moryłowska-Topolska J, Makara-Studzińska M, Kotarski J. Wpływ wybranych zmiennych socjodemograficznych i medycznych na nasilenie objawów lękowych i depresyjnych w poszczególnych trymestrach ciąży. *Psychiatr. Pol.* 2014; 48(1): 173–186.
8. Müldner-Nieckowski Ł, Cyranka K, Smiatek-Mazgaj B, Mielimąka M, Sobański JA, Rutkowski K. Multiaxial changes in pregnancy: mental health – a review of the literature. *Ginekol. Pol.* 2014; 85(10):784-787.
9. Costoloni G, Pierantozzi E, Goracci A, Bolognesi S, Fagioli A. Leki normotymiczne a ciąża – przegląd. *Psychiatr. Pol.* 2014; 48(5): 865–887.
10. Rybakowski J, Dudek D, Jaracz J. Choroby afektywne. W: Jarema M. red. *Standardy leczenia farmakologicznego niektórych zaburzeń psychicznych*. Gdańsk: Via Medica; 2011. 47-115.